gransknings nämnden för radio och tv

BESLUT

2013-06-24 Dnr: 13/00487

SAKEN

SVT Forum: Dagens Motion, SVT2, 2013-02-22, inslag om en motion; fråga om opartiskhet

BESLUT

Inslaget fälls. Granskningsnämnden anser att det strider mot kravet på opartiskhet.

FÖRELÄGGANDE

Sveriges Television ska på lämpligt sätt offentliggöra nämndens beslut.

INSLAGET

Inslaget började med en vinjett med texten "SVT Forum Dagens Motion" och en bild på riksdagshuset med riksdagspartiernas emblem i förgrunden. Därefter sa en speakerröst följande.

Sverige har, sitt demokratiska rykte till trots, än i dag en statschef som ärver sitt ämbete. Något som strider mot demokratiska principer och inte bör accepteras i en modern stat. Monarki är inte förenligt med demokrati och bör därför avskaffas och ersättas med ett statsskick där också eventuell statschef utses i från demokratiska principer. Det är dags för Sverige att avskaffa monarkin. Riksdagen bör skyndsamt utvärdera hur Sveriges statsskick ska se ut när monarkin har avskaffats.

Samtidigt som detta sades visades flera filmklipp på medlemmar av kungafamiljen. Inslaget sändes mellan en direktsändning och nästa annonserade programpunkt.

ANMÄLAN

Anmälaren är kritisk till inslaget som inte var tablålagt och som saknade påannonsering och avsändare. Han anser att det var en "agitationsattack mot Sveriges konstitution" som strider mot kravet på opartiskhet i Sveriges Televisions (SVT) sändningstillstånd.

PROGRAMFÖRETAGETS YTTRANDE

SVT anser att inslaget inte strider mot kravet på opartiskhet och anför i huvudsak följande.

Dagens Motion är ett återkommande inslag i SVT2 som produceras av redaktionen för SVT Forum och som används som så kallade skarvar mellan olika programpunkter. Dagens Motion sänds i samband med SVT Forums direktsändningar som ofta kommer från riksdagens debatter och EU-parlamentet. Inslagens syfte är att lyfta fram olika partiers motioner genom att läsa upp delar av deras innehåll. Längden varierar mellan 55 sekunder och ett par minuter. Inslagen har en särskild vinjett där det står Dagens Motion, därefter visas en bild på riksdagshuset och alla riksdagspartiernas partisymboler.

Samtidigt som delar av motionen läses upp till lämpliga arkivbilder rullar en förklarande text som anger vem som skrivit motionen. Inslagen under vinjetten *Dagens Motion* ligger väl i linje med SVT:s uppdrag, att bland annat stimulera till debatt, så som det formulerats i SVT:s sändningstillstånd § 9.

I det här fallet var inslaget väldigt kort, 57 sekunder och redaktionen hann inte lägga ut den rullande text som skulle angett vem som skrivit motionen. SVT har förståelse för att inslaget därmed kan uppfattas som oklart men anser samtidigt att det av sammanhanget i övrigt framgick att den upplästa texten var en riksdagsmotion. Det fanns en vinjett med texten "Dagens Motion" och det fanns en bild på riksdagshuset med riksdagspartiernas emblem i förgrunden strax före motionens text lästes upp.

I det klipp som senare lades upp, och som fortfarande ligger, på svt.se framgår att det är socialdemokraten Sara Karlsson som skrivit motionen. *Dagens Motion* innehåller motioner från samtliga riksdagspartier och speglar därmed hela det politiska fältet. Mot bakgrund av ovanstående anser SVT sammanfattningsvis att det aktuella inslaget inte strider mot kravet på opartiskhet i sändningstillståndet.

AKTUELLA BESTÄMMELSER

SVT ska bedriva programverksamheten opartiskt och med beaktande av att en vidsträckt yttrande- och informationsfrihet ska råda i televisionen (5 § i sändningstillståndet).

Kravet på opartiskhet tillämpas enligt granskningsnämndens praxis i princip fullt ut på programledare, reportrar och andra som genom sin ställning i ett program kan uppfattas som företrädare för programföretaget. Bestämmelsen innebär bland annat att en programledare eller reporter inte får göra värderande uttalanden eller ta ställning i kontroversiella frågor.

Granskningsnämnden får besluta att ett programföretag som brutit mot villkor i sitt sändningstillstånd på lämpligt sätt ska offentliggöra nämndens beslut (17 kap. 10 § radio- och tv-lagen).

GRANSKNINGSNÄMNDENS BEDÖMNING

Granskningsnämnden konstaterar att inslaget saknade en påannonsering eller förklarande text som angav vem som var avsändare. Inslaget framstod som ett ställningstagande av SVT och strider därför enligt nämnden mot kravet på opartiskhet.

Detta beslut har fattats av Henrik Jermsten, K-G Bergström, Elisabet Bäck, Ingrid Carlberg, Leif Hedman, Kristina Ståhl och Martin Holmgren efter föredragning Martin Fax.

Henrik Jermsten

Martin Fax